

BANCA NAȚIONALĂ A ROMÂNIEI

BULETIN DE CONJUNCTURĂ

Anul XIII nr. 147

Martie 2010

Cuprins

<i>Tendințe generale</i>	- Martie 2010: evoluții în general favorabile în industrie și construcții	2
<i>Evoluția producției</i>	- Posibilă revigorare a producției în ambele sectoare.....	3
<i>Stocuri</i>	- Produse finite: scădere marginală în industrie; acumulare în construcții. Materii prime: stocuri ușor deficitare în industrie și construcții.....	6
<i>Factori care frânează producția</i>	- Insuficiența cererii limitează activitatea din ambele sectoare; blocajul financiar afectează mai puternic construcțiile.....	7
<i>Utilizarea forței de muncă</i>	- Menținere a trendului ușor descendent în industrie; stabilitate în construcții.....	8
<i>Prețuri de producție</i>	- Posibilă creștere a prețurilor de producție în industrie; stagnare în construcții	9
<i>Investiții</i>	- Creștere marginală a investițiilor în industrie; scădere ușoară în construcții	10
<i>Profitabilitate</i>	- Întreruperea declinului ratei profitabilității, o majorare fiind mai probabilă în industrie	11
<i>Secțiune de grafice – evoluții sectoriale</i>		12
<i>Precizări metodologice</i>		16

Martie 2010: evoluții în general favorabile în industrie și construcții

Expectațiile formulate de participanții la sondajul de conjunctură realizat de BNR în luna martie indică o perspectivă optimistă în ambele sectoare economice analizate, însă trebuie menționat faptul că această evoluție încorporează efectul asociat numărului mai mare de zile lucrătoare față de luna precedentă, dar și influența pozitivă indusă de îmbunătățirea condițiilor climatice.

Volumul producției va consemna o posibilă majorare în termeni lunari, soldurile conjuncturale¹ ajungând la +23 la sută pentru industrie și la +44 la sută pentru construcții. O tendință ascendentă se conturează și în privința volumului total al comenzilor adresate celor două sectoare, o contribuție importantă revenind, în cazul industriei, creșterii cererii externe.

Estimările pentru luna martie indică o posibilă absorbție a stocurilor de produse finite industriale, proces care va avea însă o intensitate scăzută, dat fiind nivelul negativ destul de apropiat de zero al soldului opiniilor; în construcții se întrevede o acumulare de stocuri. În privința disponibilului de materii prime, majoritatea respondenților continuă să estimeze cote normale atât în industrie, cât și în construcții, însă nu este exclusă nici înregistrarea unor deficite minore, având în vedere nivelurile ușor negative ale soldurilor conjuncturale.

Circa 45 la sută dintre companiile industriale și aproape două treimi din numărul total al operatorilor din construcții indică deficitul de cerere drept principala cauză de limitare a activității. O influență restrictivă continuă să exercite și blocajul financiar, acest factor având o incidență mai mare în construcții – pondere de 40 la sută, față de 20 la sută în industrie. Alți factori negativi sunt nivelul ridicat al ratelor dobânzilor bancare, evoluția cursului de schimb și insuficiența materiilor prime.

Disponibilizările de personal în industrie vor continua, însă procesul nu va avea o intensitate pronunțată, în condițiile în care aproape trei pătrimi din numărul total al respondenților nu întrevăd modificări ale numărului de personal, iar valoarea negativă a soldului conjunctural a rămas la un nivel moderat (-16 la sută). În construcții însă se estimează întreruperea traiectoriei descrescătoare a numărului de salariați (soldul opiniilor s-a plasat marginal sub zero).

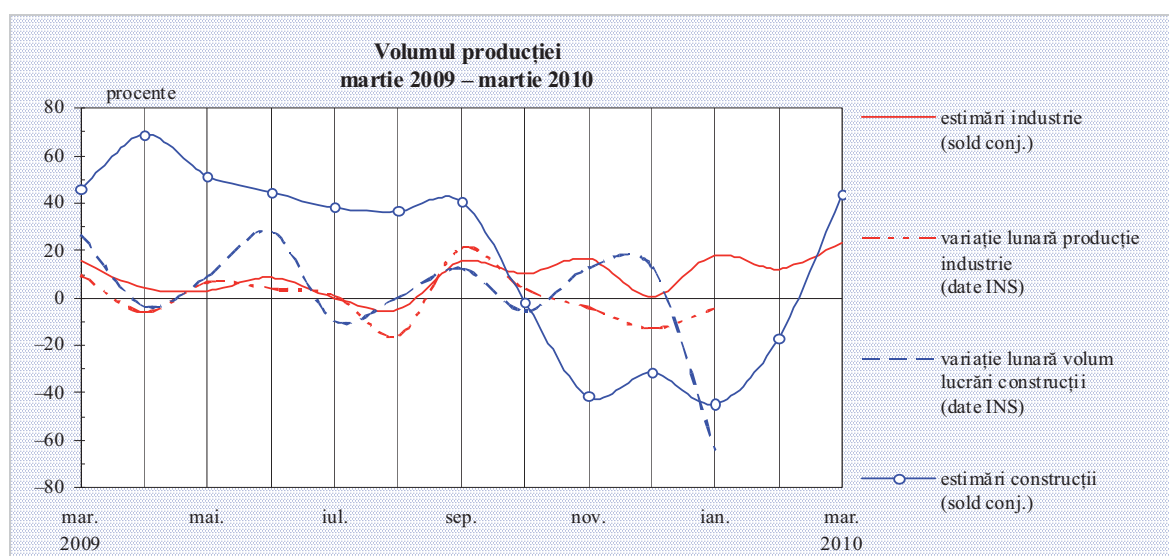
Estimările pentru luna martie indică majorări ale prețurilor producției industriale, având în vedere saltul semnificativ al soldului conjunctural comparativ cu intervalul precedent (de la +1 la +14 la sută). Stabilitatea indicatorului continuă însă să fie întrevăzută de majoritatea respondenților (73 la sută din total). În construcții este puțin probabilă operarea unor modificări ale prețurilor.

Acumulările de capital din industrie se vor înscrie pe o pantă ușor ascendentă, în timp ce în construcții cheltuielile de investiții se vor plasa la un nivel doar marginal inferior celui din februarie. Expectațiile privind performanța economică a sectorului industrial s-au ameliorat vizibil comparativ cu luna anterioară, soldul opiniilor inversându-și semnul (de la -21 la sută la +17 la sută). Deși de mai mică amplitudine, o îmbunătățire a indicatorului este anticipată și în sectorul construcțiilor.

¹ Soldul conjunctural exprimă tendința indicatorului și se calculează ca diferență între ponderea opiniilor favorabile și cea a opiniilor nefavorabile.

Posibilă revigorare a producției în ambele sectoare

Perspectiva conturată pentru luna martie este optimistă atât în industrie, cât și în activitatea de construcții, soldurile opiniilor referitoare la volumul producției consemnând o valoare pozitivă de două ori mai mare față de cea din februarie, respectiv o inversare semnificativă de semn – nivelurile aferente lunii martie au ajuns la +23 la sută pentru industrie și la +44 la sută pentru construcții. Trebuie însă menționat faptul că această evoluție încorporează efectul asociat numărului mai mare de zile lucrătoare față de luna precedentă, dar și influența pozitivă indusă de îmbunătățirea condițiilor climatice.

*Volumul
producției:
industrie ↗
construcții ↗*

Expectații favorabile au fost formulate în majoritatea ramurilor industriale, remarcându-se: (i) redresarea anticipată pentru industria metalurgică, a construcțiilor metalice și a produselor din metal și pentru industria materialelor de construcții (solduri conjuncturale de circa +70 la sută în fiecare caz, față de niveluri sensibil negative în februarie); (ii) intensificarea ritmului de creștere în industria alimentară și în industria chimică, de prelucrare a cauciucului și a maselor plastice (majorare a soldului conjunctural pozitiv de 2,4 ori, respectiv de 7 ori); (iii) menținerea pe trend crescător a producției de mijloace de transport (sold conjunctural: +55 la sută). Estimări negative sunt localizate numai în cazul industriei de prelucrare a petrolului, cocsificare a cărbunelui și tratare a combustibililor nucleari și în cel al activității de producție, transport și distribuție a energiei electrice și termice, a gazelor și a apei calde (solduri conjuncturale: -62, respectiv -44 la sută).

O tendință ascendentă se conturează și în privința volumului total al comenzilor, soldul opiniilor formulate de operatorii industriali dublându-se față de luna anterioară (până la +21 la sută, rezultat atribuit îndeosebi subsectorului prelucrător), în timp ce pentru construcții soldul conjunctural a intrat în plaja valorilor pozitive (25 la sută).

Ca și în cazul producției, cea mai mare parte a managerilor companiilor industriale anticipează creșteri ale portofoliilor totale de comenzi, opiniile cele mai ferme regăsindu-se la nivelul industriei

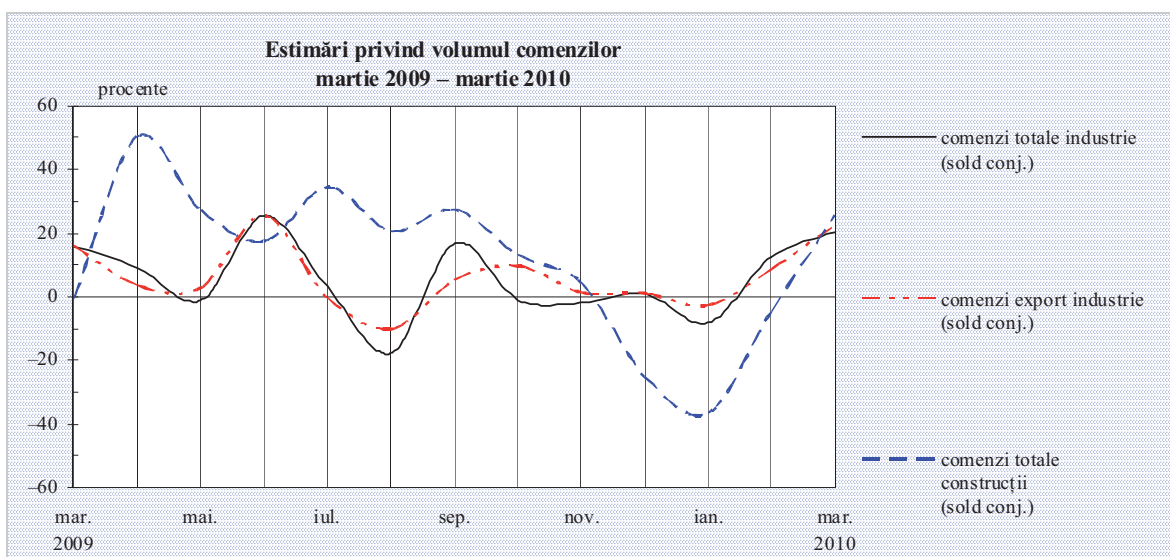
metalurgice, a construcțiilor metalice și a produselor din metal, al industriei materialelor de construcții, al industriei chimice, de prelucrare a cauciucului și a maselor plastice, al industriei mijloacelor de transport, precum și al activității de tipărire și reproducere pe suporturi a înregistrărilor (solduri conjuncturale pozitive cuprinse între 48 și 98 la sută). La extremitatea opusă se plasează perspectiva din industria de prelucrare a petrolului, cocsificare a cărbunelui și tratare a combustibililor nucleari (sold conjunctural: -63 la sută).

Evoluții în industrie	Feb. 2010	Mar. 2010
Producția	↗	↗
Comenzi noi - total, din care:	↗	↗
Comenzi noi pentru export	↗	↗
Gradul de utilizare a capacităților de producție	72%	74%

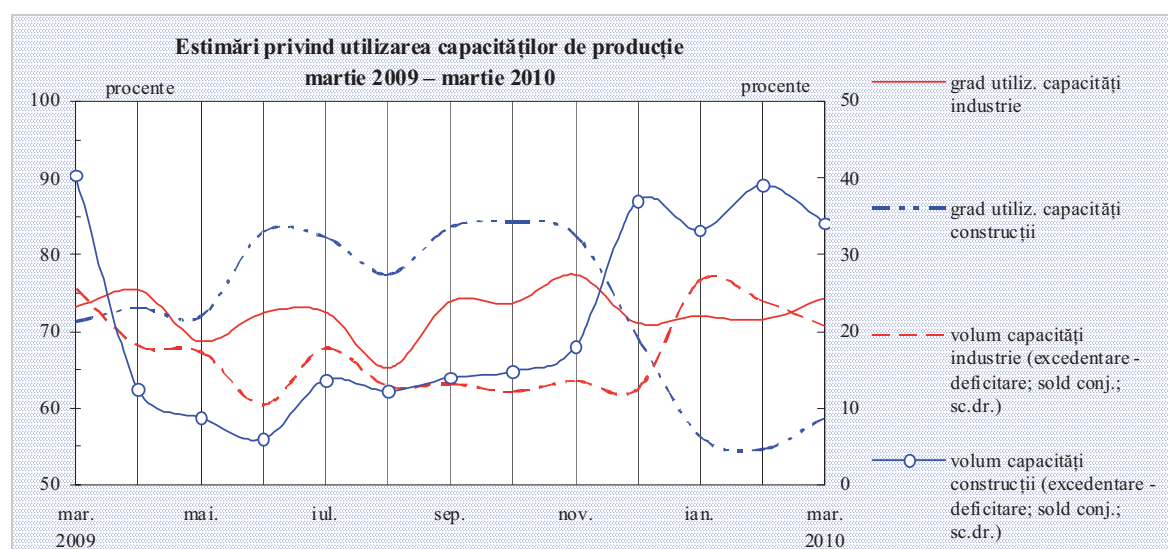
O contribuție la îmbunătățirea așteptărilor privind cererea de produse industriale va reveni exporturilor, având în vedere majorarea de 2,6 ori a soldului conjunctural comparativ cu luna februarie (până la +22 la sută). În sensul stabilității indicatorului s-au pronunțat circa 48 la sută dintre respondenții din industrie.

Traectoria crescătoare a cererii externe este mai probabilă în industria metalurgică, a construcțiilor metalice și a produselor din metal, în industria mijloacelor de transport (solduri ale opiniilor: +60, respectiv +56 la sută) și, în măsură mai mică, în industria chimică, de prelucrare a cauciucului și a maselor plastice (+30 la sută). Nu întrevăd modificări ale comenzilor pentru export circa două treimi din totalul companiilor de prelucrare a lemnului, precum și cvasitotalitatea firmelor din industria de prelucrare a petrolului, cocsificare a cărbunelui și tratare a combustibililor nucleari și din activitatea de tipărire și reproducere pe suporturi a înregistrărilor.

Volumul comenzilor:
industrie ↗
construcții ↗

În corelație cu traiectoria ascendentă a producției, gradul mediu de utilizare a capacităților se va îmbunătăți atât în industrie, cât și în construcții, nivelurile estimate pentru luna martie fiind de 74, respectiv 59 la sută. Creșteri mai vizibile ale acestui indicator sunt anticipate de respondenții din industria materialelor de construcții, industria metalurgică, a construcțiilor metalice și a produselor din metal și din industria chimică, de prelucrare a cauciucului și a maselor plastice (cu 7-8 puncte procentuale în fiecare caz).

Gradul de utilizare a capacităților de producție: industrie ↗ construcții ↗

În luna martie, circa 79 la sută din numărul total al companiilor industriale preconizează un volum suficient al capacităților de producție. Estimările cele mai ferme în acest sens au fost formulate de cel puțin 88 la sută din numărul respondenților din industria mijloacelor de transport, activitatea de producție, transport și distribuție a energiei electrice și termice, a gazelor și a apei calde, industria de mașini, echipamente și aparate electrice, sectorul extractiv, precum și de toți managerii din industria de prelucrare a petrolului, cocsificare a cărbunelui și tratare a combustibililor nucleari. Capacități excedentare sunt anticipate în principal de managerii din activitatea de tipărire și reproducere pe suport și înregistrările (sold conjunctural: +97 la sută), dar și de cei din industria metalurgică, a construcțiilor metalice și a produselor din metal, industria materialelor de construcții și din industria de mijloace ale tehnicii de calcul și aparate radio-TV (solduri conjuncturale pozitive cuprinse între 48 și 57 la sută). O situație similară este preconizată și în sectorul construcțiilor (+34 la sută).

Stocuri

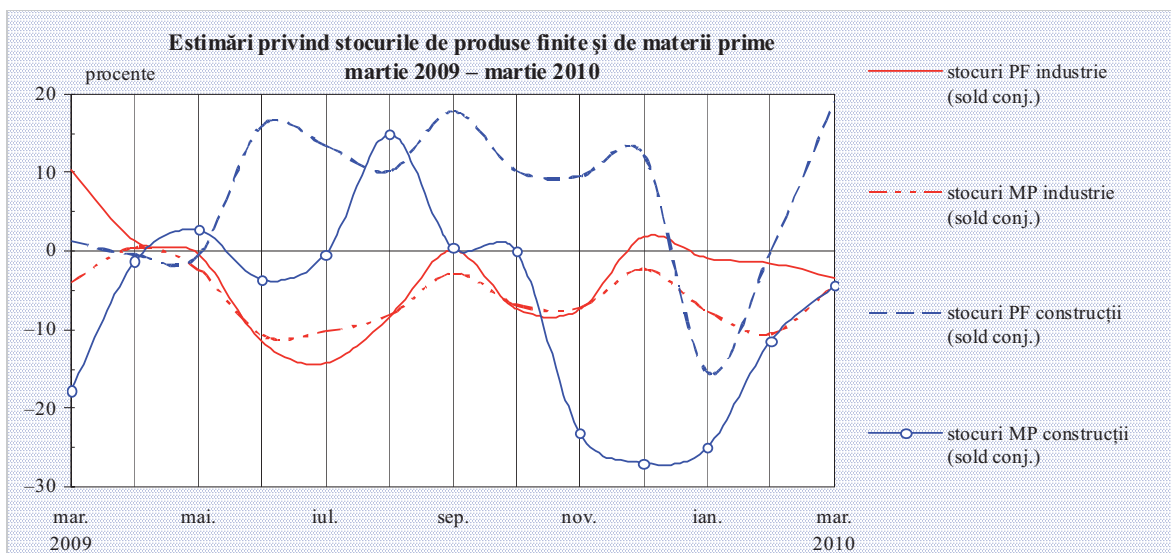
**Produse finite: scădere marginală în industrie; acumulare în construcții.
Materii prime: stocuri ușor deficitare în industrie și construcții**

Estimările pentru luna martie indică o posibilă absorbție în privința stocurilor de produse finite industriale, proces care va avea însă o intensitate scăzută, dat fiind nivelul negativ destul de apropiat de zero al soldului opiniilor (-3 la sută); în construcții se întrevede o majorare a stocurilor (sold conjunctural: +19 la sută).

Evoluții în industrie	Feb. 2010	Mar. 2010
Stocurile de produse finite	⇒	⇩
Stocurile de materii prime	sub normal	sub normal

În industrie, diminuări ale disponibilului de produse finite sunt mai probabile în sectorul extractiv, industria chimică, de prelucrare a cauciucului și a maselor plastice și în activitatea de producție, transport și distribuție a energiei electrice și termice (solduri conjuncturale cuprinse între -36 și -46 la sută). Acumulări de stocuri sunt preconizate îndeosebi în industria mijloacelor de transport (+57 la sută). Nu se întrevăd modificări ale acestui indicator în opinia a 87 la sută dintre managerii companiilor din industria de mașini, echipamente și aparate electrice, dar și în opinia tuturor respondenților din industria de prelucrare a petrolului, cocsificare a cărbunelui și tratare a combustibililor nucleari, activitatea de tipărire și reproducere pe suporti a înregistrărilor și din industria de mijloace ale tehnicii de calcul și aparate radio-TV.

*Stocuri PF:
industrie –
scădere ușoară
construcții ↗
Stocuri MP:
deficit marginal*

În privința disponibilului de materii prime, majoritatea respondenților continuă să estimeze cote normale atât în industrie (în proporție de 93 la sută), cât și în construcții (89 la sută). Cu toate acestea, având în vedere nivelurile ușor negative ale soldurilor conjuncturale (-4 la sută în ambele sectoare), nu este exclusă înregistrarea unor deficite de mică dimensiune.

Un nivel adecvat al acestui indicator este anticipat de cel puțin 97 la sută dintre respondenții din industria de prelucrare a petrolului, cocsificare a cărbunelui și tratare a combustibililor nucleari, industria de mașini, echipamente și aparate electrice, activitatea de tipărire și reproducere pe suporturi a înregistrărilor, industria de mijloace ale tehnicii de calcul și aparate radio-TV, sectorul extractiv și din industria materialelor de construcții. Un ușor deficit este mai probabil în industria alimentară (sold al opiniilor: -12 la sută).

Insuficiența cererii limitează activitatea din ambele sectoare; blocajul financiar afectează mai puternic construcțiile

*Factori care
frânează
producția*

Pentru luna martie, circa 45 la sută dintre companiile industriale și aproape două treimi din numărul total al operatorilor din construcții indică deficitul de cerere drept principala cauză de limitare a activității. Principalele ramuri industriale afectate de acest factor sunt în continuare industria metalurgică, a construcțiilor metalice și a produselor din metal, activitatea de tipărire și reproducere pe suporturi a înregistrărilor, industria mijloacelor de transport, sectorul extractiv și industria de mijloace ale tehnicii de calcul și aparate radio-TV (în cadrul fiecărei ramuri, ponderea opiniilor de acest tip variază între 57 și 100 la sută).

O influență restrictivă exercită și blocajul financiar, acest factor având o incidență mai mare în construcții – pondere de 40 la sută, față de 20 la sută în industrie. În cadrul sectorului industrial, opiniile cele mai ferme în acest sens se mențin în industria extractivă (86 la sută) și, în mai mică măsură, în industria chimică, de prelucrare a cauciucului și a maselor plastice, industria de mașini, echipamente și aparate electrice și în industria de mijloace ale tehnicii de calcul și aparate radio-TV (ponderi cuprinse între 33 și 43 la sută).

Un impact nefavorabil continuă să aibă și nivelul ridicat al ratelor dobânzilor bancare (în opinia a 10 la sută din totalul companiilor din industrie și construcții), dar și evoluția cursului de schimb și insuficiența materiilor prime.

O pondere destul de importantă este reprezentată de poziția „alți factori” – în opinia a circa o cincime din numărul total al participanților la sondaj. Ramurile industriale cele mai afectate sunt: (i) industria metalurgică, a construcțiilor metalice și a produselor din metal (47 la sută), printre cauzele invocate numărându-se șomajul tehnic și efectuarea de reparații planificate; (ii) sectorul extractiv (32 la sută), influențe restrictive fiind în esență atribuite gradului avansat de uzură a tehnologiilor de exploatare, lipsei resurselor financiare necesare modernizării capacităților de producție, dar și unor caracteristici naturale specifice zăcămintului, cum ar fi adâncimea mare de exploatare.

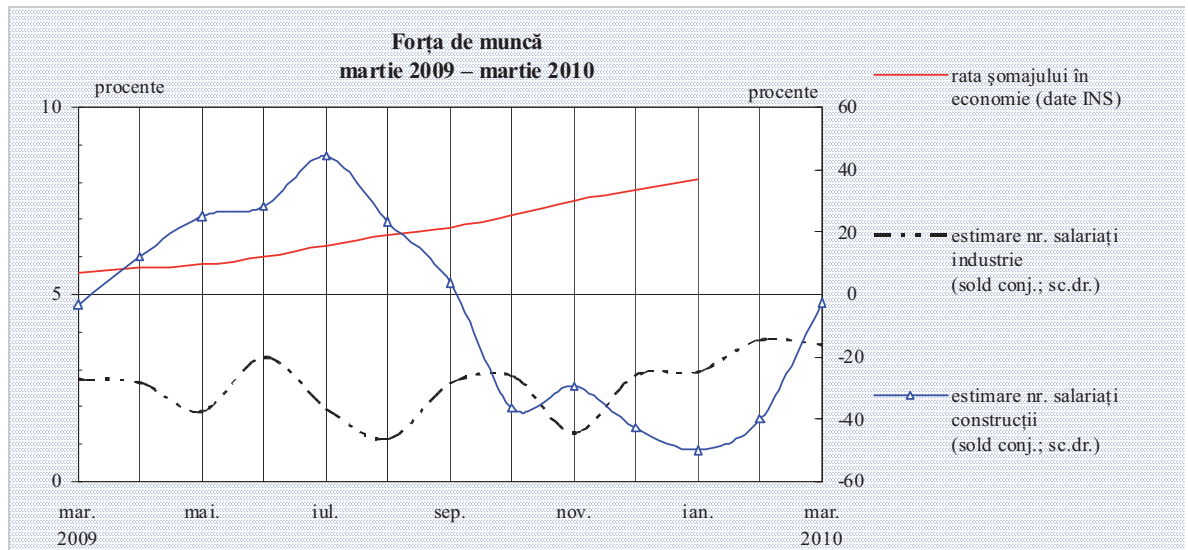
Utilizarea
forței
de muncă

Menținere a trendului ușor descendent în industrie; stabilitate în construcții

Disponibilizările de personal în industrie vor continua și în luna martie, însă procesul nu va avea o intensitate pronunțată, în condițiile în care aproape trei pătrimi din numărul total al respondenților nu întrevăd modificări ale numărului de personal, iar valoarea negativă a soldului conjunctural a rămas la un nivel moderat (-16 la sută). În construcții însă se estimează întreruperea traiectoriei descrescătoare a numărului de salariați (soldul opiniilor s-a plasat marginal sub zero).

Tendința descendentă a forței de muncă din industrie va fi imprimată în principal de noile ajustări programate în sectorul extractiv, industria alimentară și în industria de prelucrare a petrolului, cocsificare a cărbunelui și tratare a combustibililor nucleari (solduri conjuncturale cuprinse între -27 și -39 la sută). Nu se preconizează variații ale numărului de salariați în 80 până la 100 la sută dintre companiile din industria mijloacelor de transport, industria de prelucrare a lemnului, industria metalurgică, a construcțiilor metalice și a produselor din metal, industria materialelor de construcții, industria chimică, de prelucrare a cauciucului și a maselor plastice, industria de mijloace ale tehnicii de calcul și aparate radio-TV și din activitatea de tipărire și reproducere pe suport și înregistrărilor.

Numărul
de salariați:
industrie ↘
construcții →

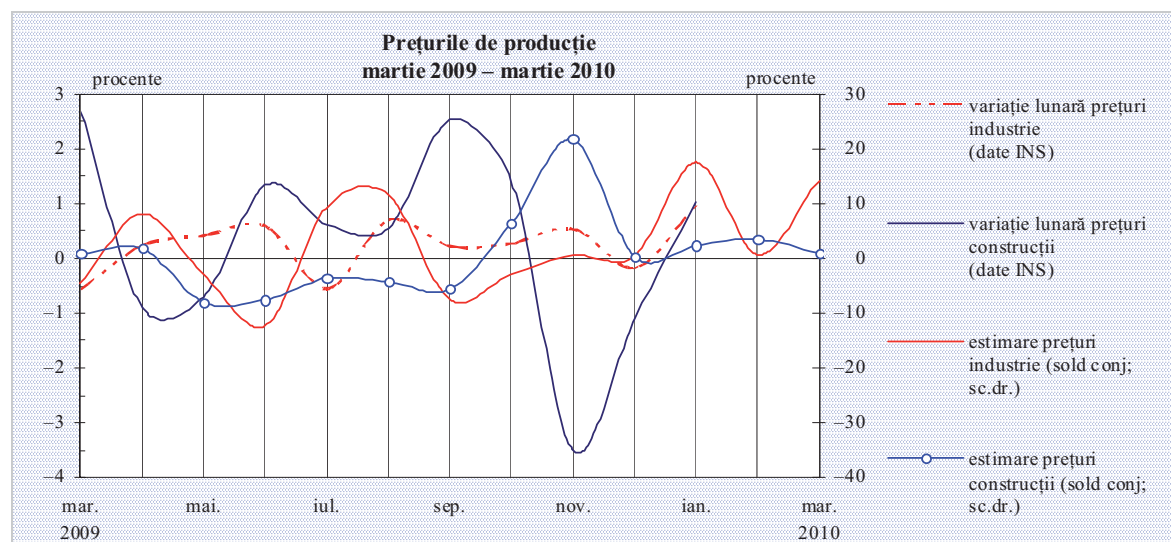

Posibilă creștere a prețurilor de producție în industrie; stagnare în construcții

Estimările pentru luna martie indică efectuarea de majorări ale prețurilor producției industriale, având în vedere saltul semnificativ al soldului conjunctural comparativ cu intervalul precedent (de la +1 la +14 la sută), o contribuție importantă revenind segmentului prelucrător (sold al opiniilor: +21 la sută). Cu toate acestea, stabilitatea indicatorului continuă să fie întrevăzută de majoritatea respondenților (73 la sută din total). În construcții este puțin probabilă operarea unor modificări ale prețurilor – circa 89 la sută dintre managerii intervievați preconizează stagnarea acestora, iar soldul conjunctural este foarte apropiat de zero.

Prețurile vor rămâne neschimbate în toate companiile din industria materialelor de construcții și din activitatea de tipărire și reproducere pe suporti a înregistrărilor, dar și în 91-93 la sută dintre întreprinderile din industria metalurgică, a construcțiilor metalice și a produselor din metal, industria de prelucrare a lemnului și din industria alimentară. Majorări ale prețurilor de producție sunt mai probabile în industria mijloacelor de transport și în industria de prelucrare a petrolului, cocsificare a cărbunelui și tratare a combustibililor nucleari (sold conjunctural: +53, respectiv +62 la sută), în timp ce unele reduceri sunt anticipate în activitatea de producție, transport și distribuție a energiei electrice și termice, a gazelor și a apei calde.

Prețuri de
producție:
industrie ↗
construcții →

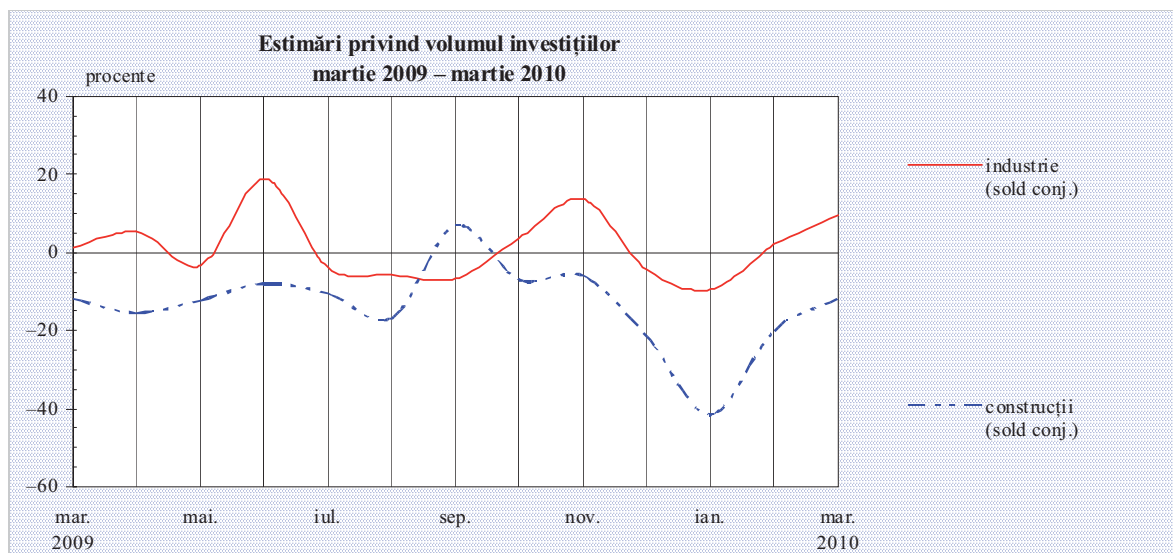
Investiții

Creștere marginală a investițiilor în industrie; scădere ușoară în construcții

În luna martie, acumulările de capital din industrie se vor plasa pe o pantă ușor ascendentă – deși în vizibilă ameliorare față de luna anterioară, soldul opiniilor rămâne relativ modest (+10 la sută), iar numărul respondenților care nu estimează modificări ale investițiilor reprezintă 61 la sută din total. În construcții se preconizează o scădere ne semnificativă a cheltuielilor de acest tip, sugerată de îmbunătățirea de aproape 2 ori a soldului conjunctural negativ (până la -12 la sută) și de ponderea ridicată a operatorilor care anticipează stabilitatea indicatorului (83 la sută).

Investiții în creștere sunt mai probabile în industria mijloacelor de transport și în industria metalurgică, a construcțiilor metalice și a produselor din metal (solduri conjuncturale: +47, respectiv +37 la sută). Nu vor opera modificări în cazul cheltuielilor de investiții cel puțin 80 la sută din numărul total al respondenților din industria chimică, de prelucrare a cauciucului și a maselor plastice, activitatea de tipărire și reproducere pe suporti a înregistrărilor, industria de mașini, echipamente și aparate electrice, industria materialelor de construcții și din industria de mijloace ale tehnicii de calcul și aparate radio-TV. Reduceri la acest capitol se întrevăd mai ales în sectorul extractiv și în industria de prelucrare a petrolului, cocsificare a cărbunelui și tratare a combustibililor nucleari (-48, respectiv -35 la sută).

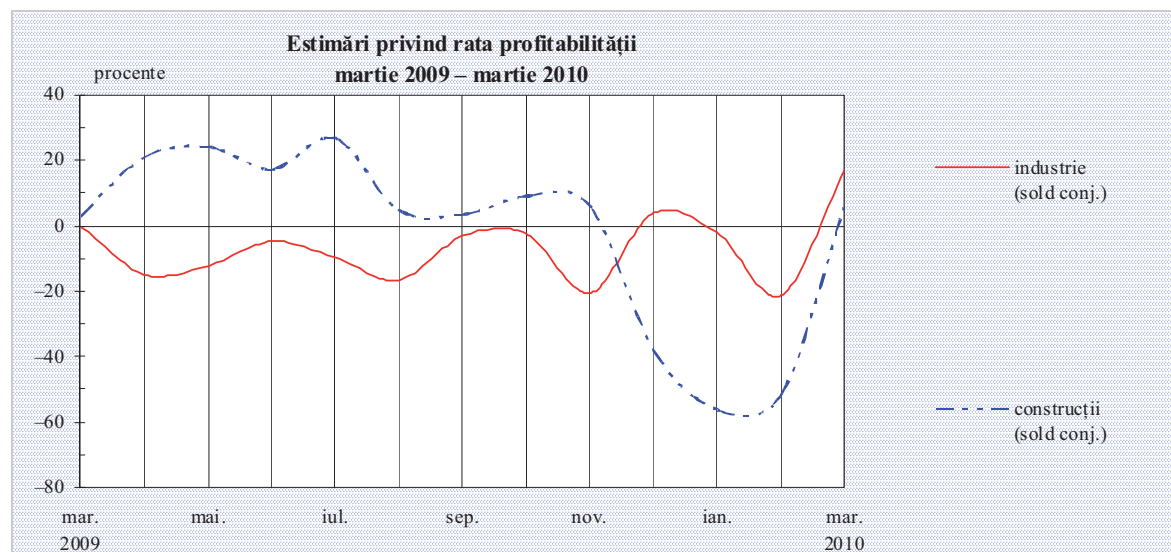
*Investiții:
industrie –
creștere
ușoară
construcții –
încetinire a
declinului*

Întreruperea declinului ratei profitabilității, o majorare fiind mai probabilă în industrie

Expectațiile privind performanța economică a sectorului industrial s-au ameliorat comparativ cu luna februarie, soldul opiniilor inversându-și semnul (de la -21 la sută la +17 la sută). Deși de mai mică amplitudine, o îmbunătățire a indicatorului este anticipată și în sectorul construcțiilor – soldul conjunctural s-a majorat la +6 la sută (față de -52 la sută în februarie).

Evoluții pozitive se întrevăd îndeosebi în industria metalurgică, a construcțiilor metalice și a produselor din metal, industria mijloacelor de transport, industria chimică, de prelucrare a cauciucului și a maselor plastice, activitatea de producție, transport și distribuție a energiei electrice și termice, a gazelor și a apei calde și în activitatea de tipărire și reproducere pe suporturi a înregistrărilor (solduri conjuncturale pozitive cuprinse între 30 și 98 la sută). Indicatorul se va menține la nivelul lunii februarie în aproape trei sferturi din totalul companiilor din industria alimentară și din industria de mașini, echipamente și aparate electrice, dar și în întreaga industrie de mijloace ale tehnicii de calcul și aparate radio-TV.

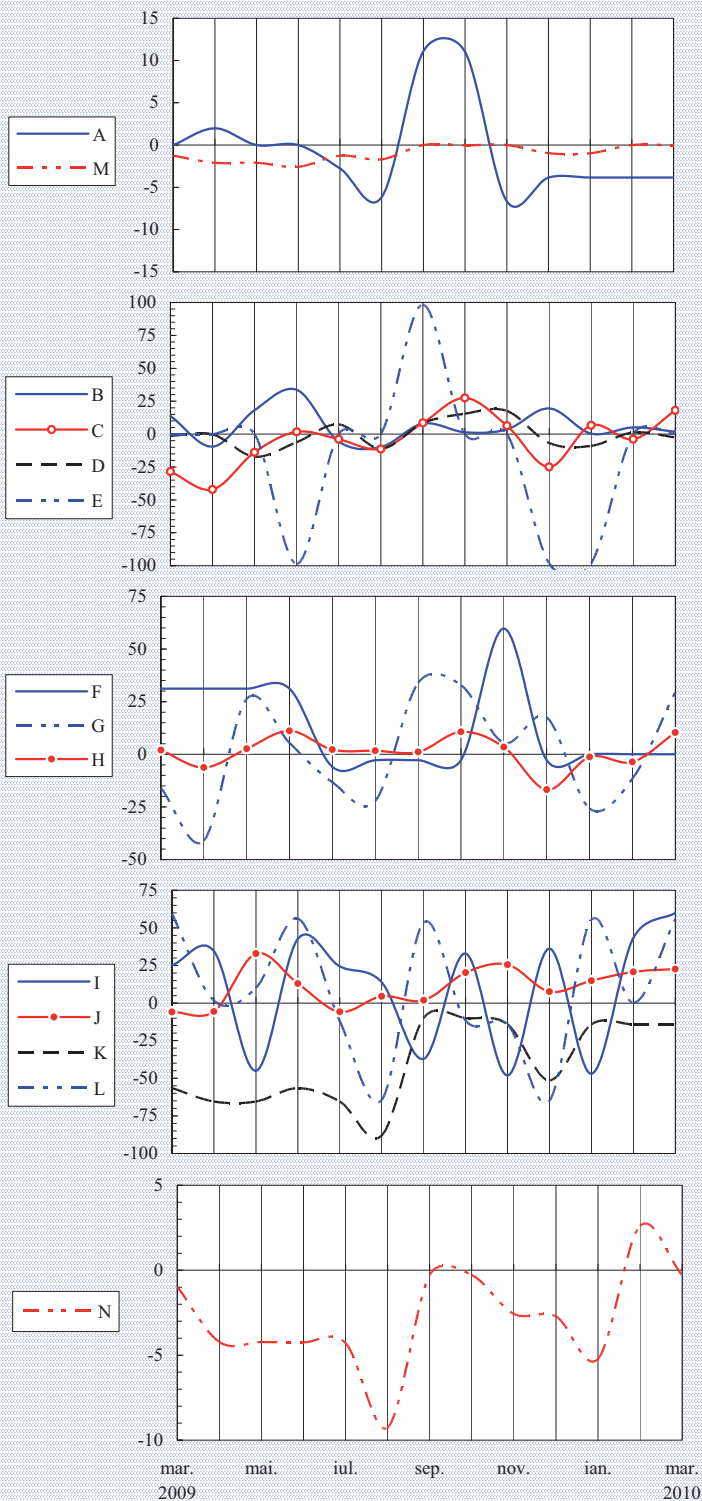
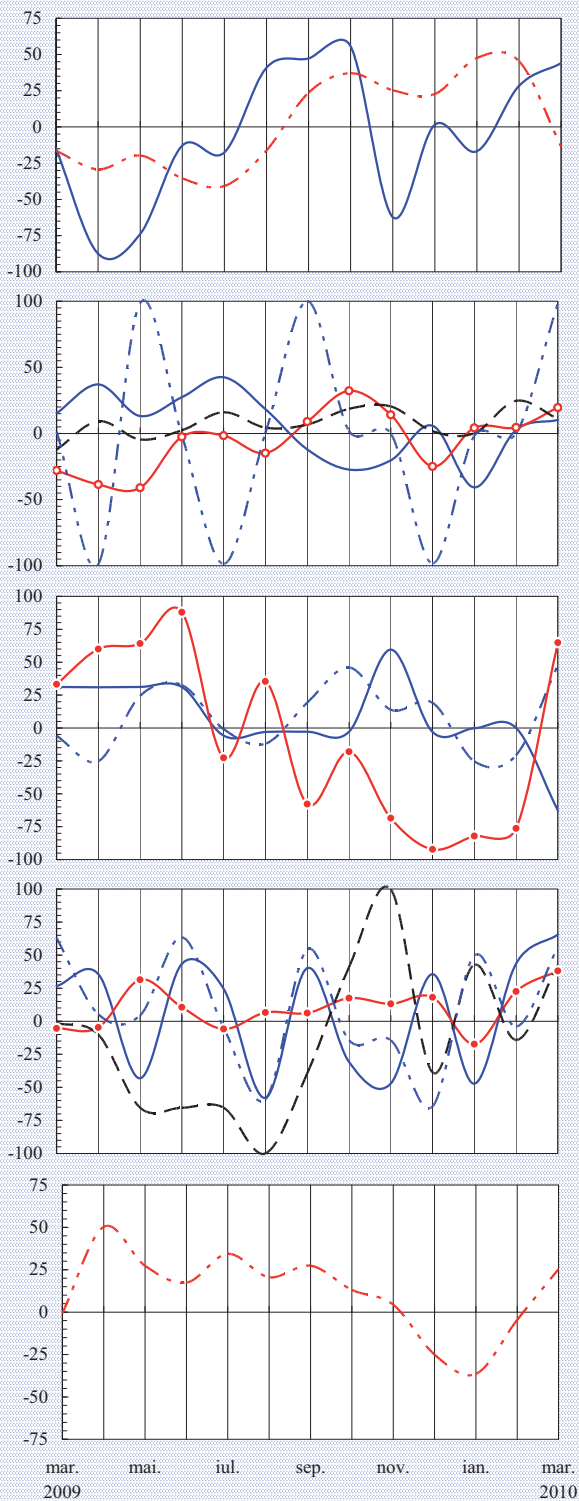
*Rata profitabilității:
industrie ↗
construcții –
creștere
marginală*

Evaluarea volumului comenzilor totale

Evaluarea volumului comenzilor pentru export

(soldul opiniilor exprimate - %)

(soldul opiniilor exprimate - %)

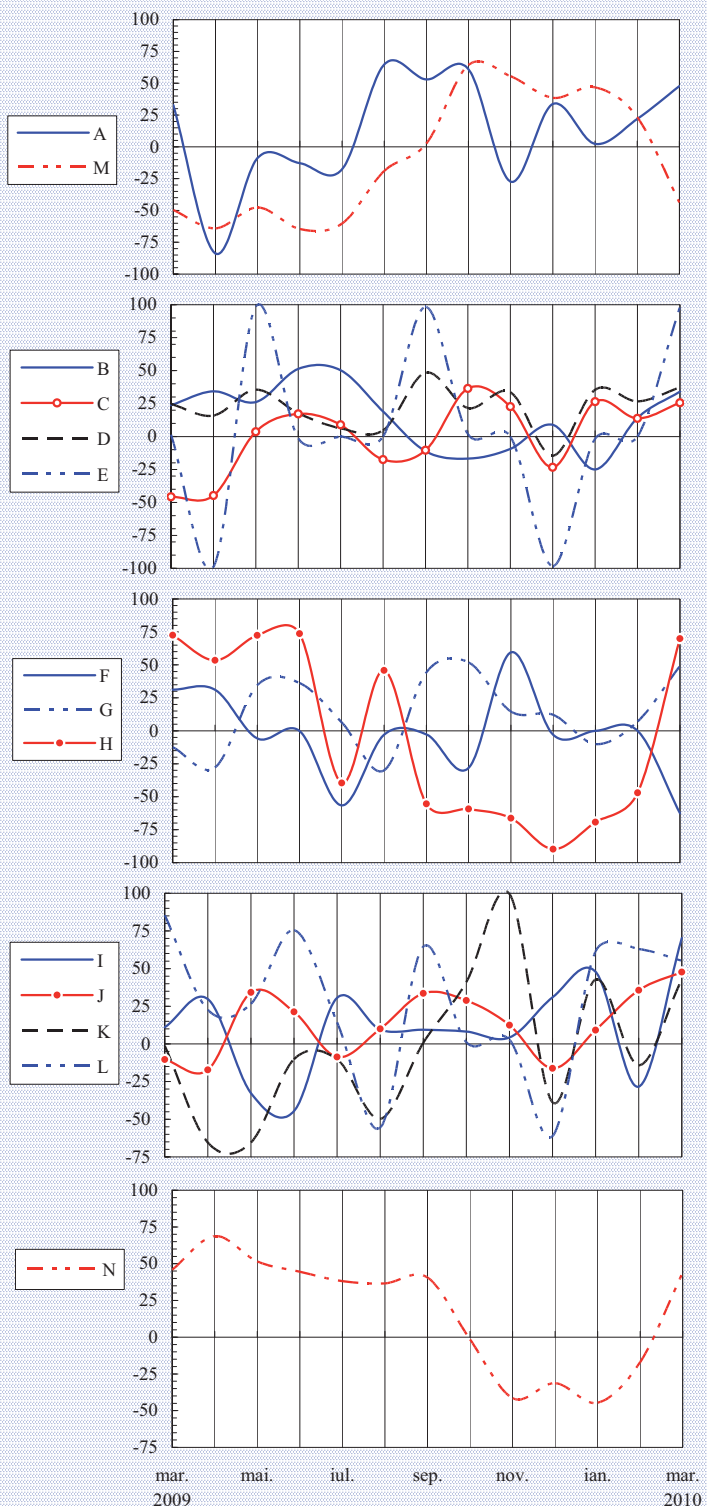
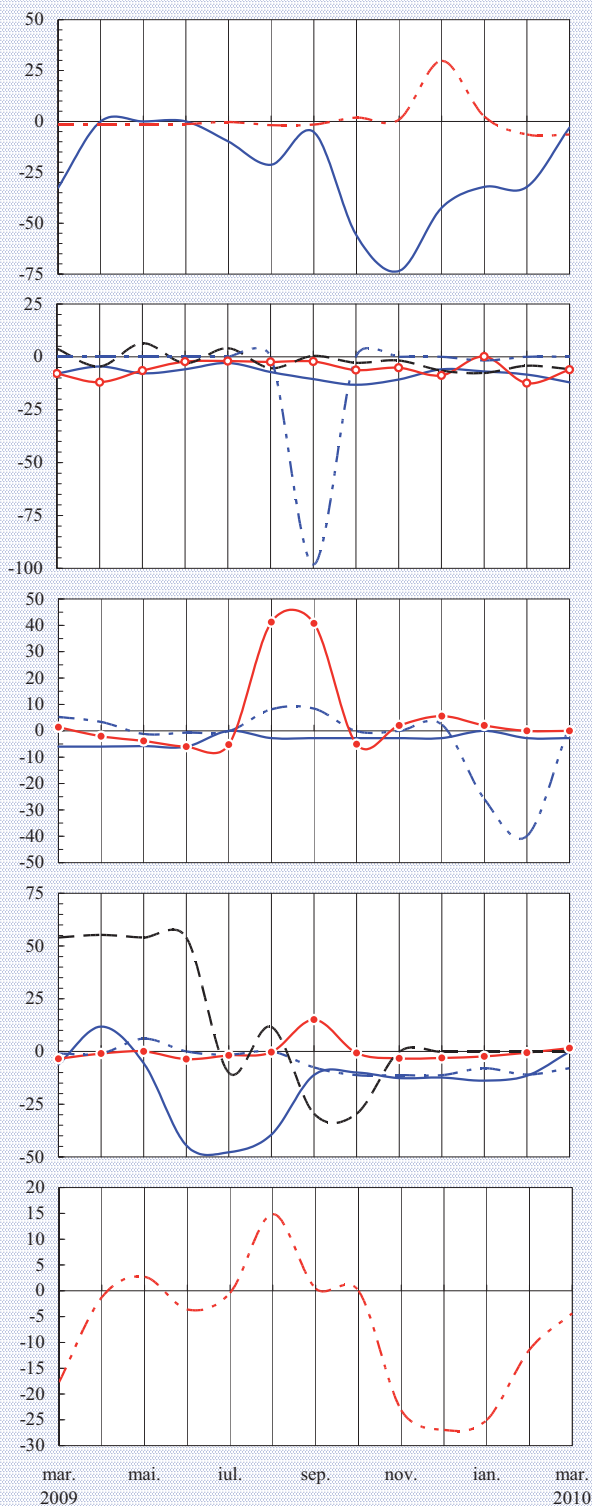
Notă: Literele care apar în cadrul legendelor corespund diverselor ramuri (vezi pagina 16).

Evaluarea stocurilor de materii prime

Tendența preconizată a producției

(soldul opiniilor exprimate - %)

(soldul opiniilor exprimate - %)

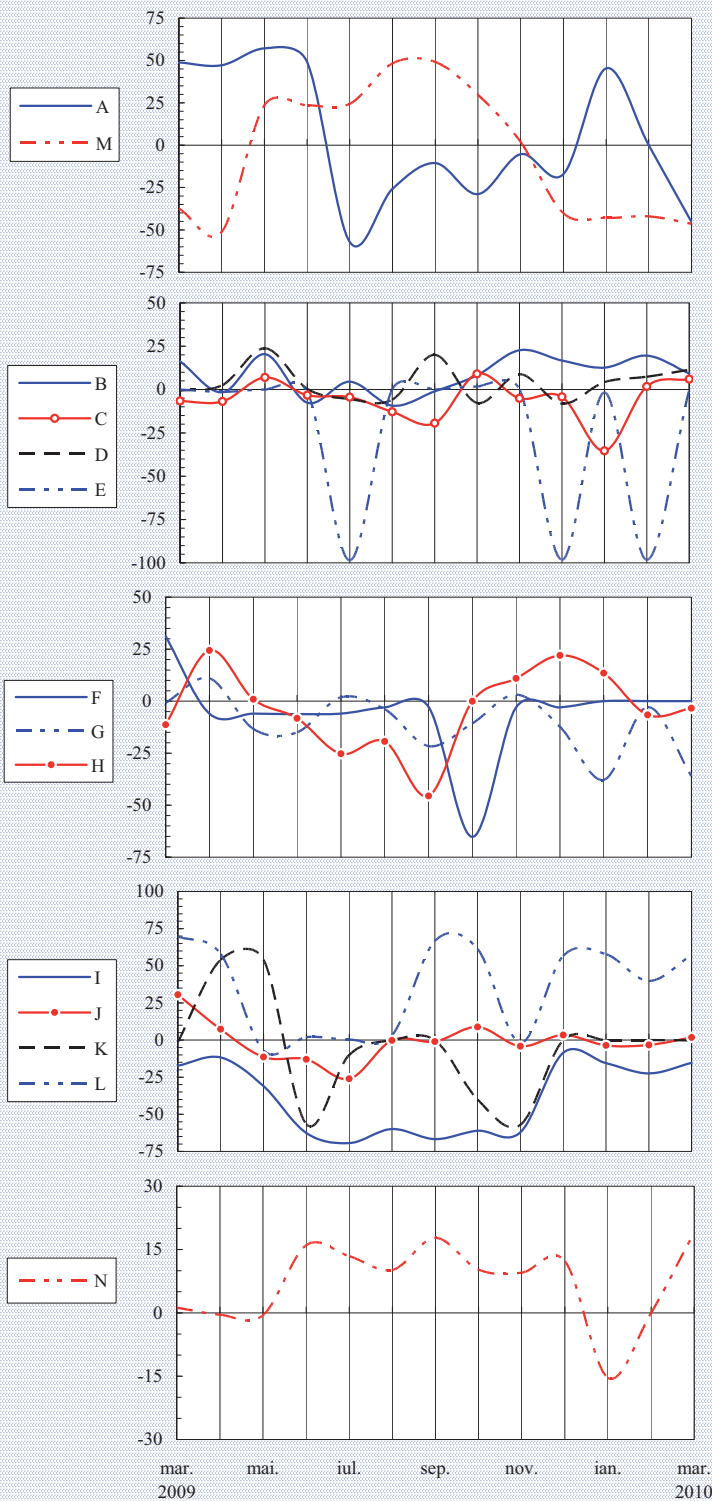
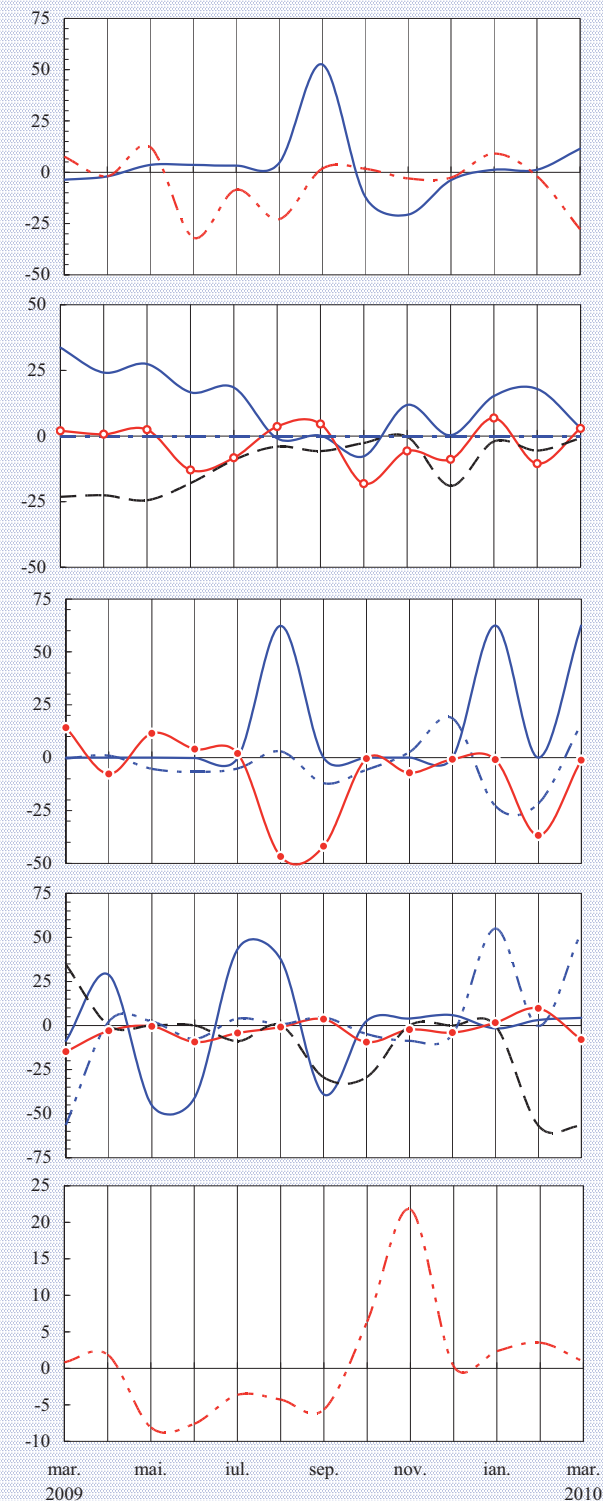
Notă: Literele care apar în cadrul legendelor corespund diverselor ramuri (vezi pagina 16).

Tendința prețurilor de producție

Evaluarea stocurilor de produse finite

(soldul opiniilor exprimate - %)

(soldul opiniilor exprimate - %)

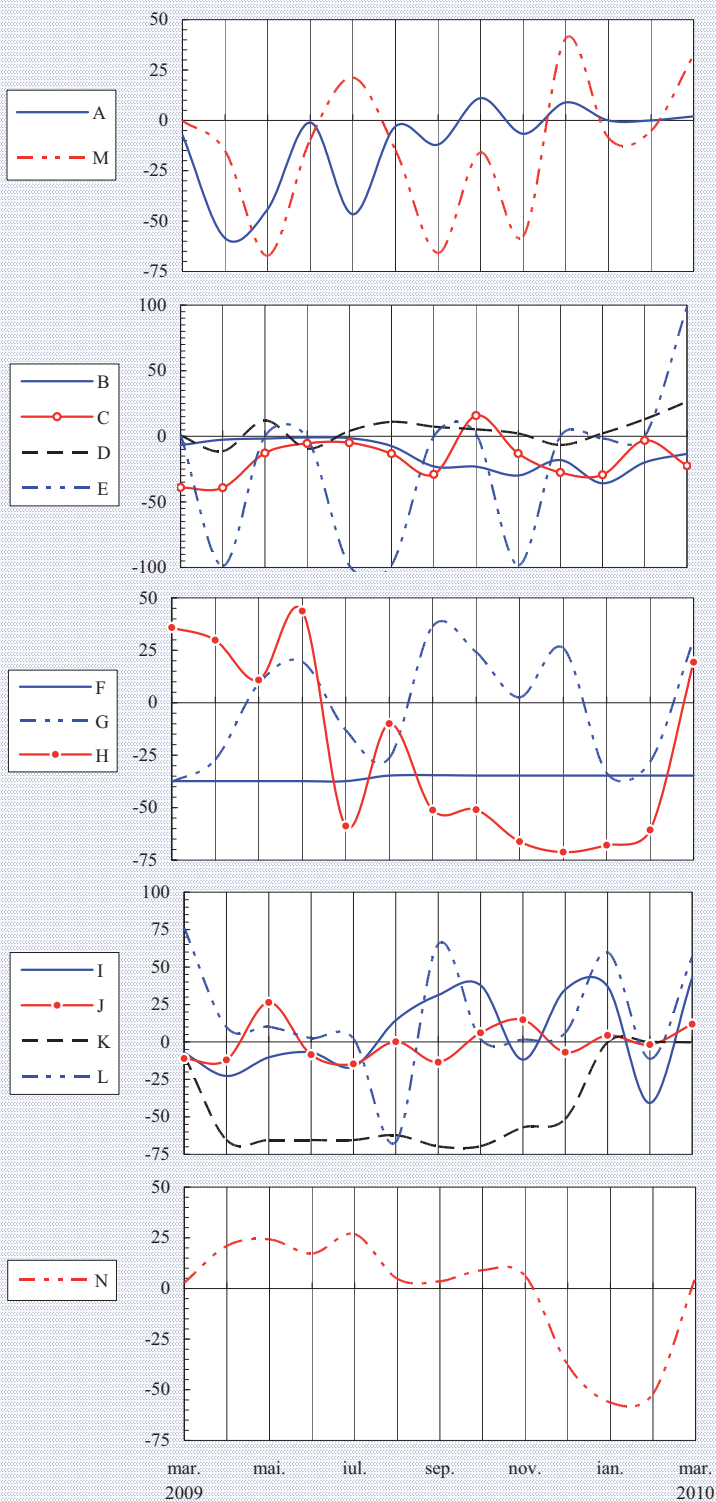
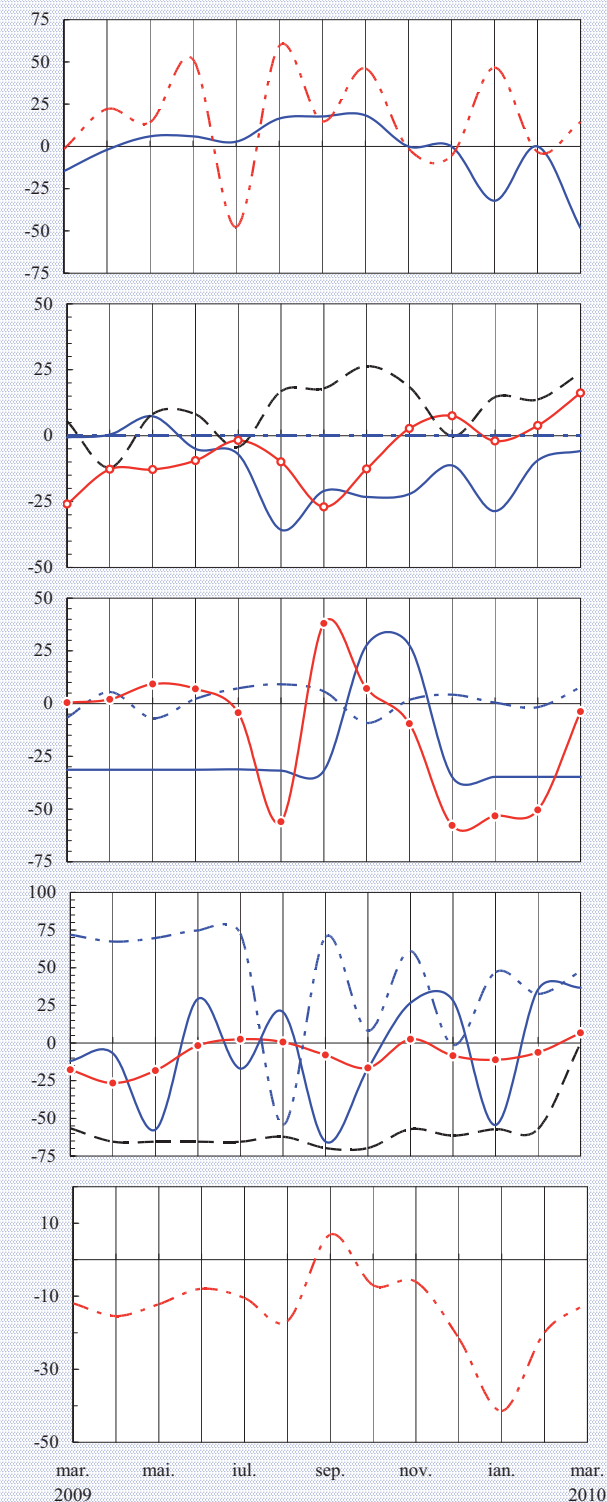
Notă: Literele care apar în cadrul legendelor corespund diverselor ramuri (vezi pagina 16).

Evaluarea investițiilor

Evaluarea ratei profitabilității

(soldul opiniilor exprimate - %)

(soldul opiniilor exprimate - %)

Notă: Literele care apar în cadrul legendelor corespund diverselor ramuri (vezi pagina 16).

Precizări metodologice

Sondajul de conjunctură se desfășoară cu sprijinul sucursalelor Băncii Naționale a României și se bazează pe un eșantion național reprezentativ la nivel județean (atât ca pondere, cât și ca structură pe ramuri). Începând cu luna august 2005, componența eșantionului a fost extinsă, numărul unităților selectate fiind în prezent de circa 420.

Întreprinderile cuprinse în eșantion fac parte din următoarele ramuri:

- A** - extracția și prepararea cărbunelui; extracția petrolului și gazelor naturale; extracția și prepararea minereurilor metalifere; alte activități extractive;
- B** - alimentară și băuturi; produse din tutun;
- C** - textilă și produse textile; confecții din textile, blănuri și piele; pielărie și încălțăminte;
- D** - prelucrarea lemnului; celuloză, hârtie și carton; mobilier;
- E** - tipărirea și reproducerea pe suporturi a înregistrărilor;
- F** - prelucrarea petrolului, cocsificarea cărbunelui și tratarea combustibililor nucleari;
- G** - chimie și fibre sintetice și artificiale; prelucrarea cauciucului și a maselor plastice;
- H** - materiale de construcții; industria sticlei, porțelanului și faianței;
- I** - metalurgie; construcții metalice și produse din metal;
- J** - mașini și echipamente; mașini și aparate electrice;
- K** - mijloace ale tehnicii de calcul și de birou; echipamente, aparate de radio, televiziune și comunicații; aparatură și instrumente medicale, de precizie, optică și ceasornicărie;
- L** - mijloace de transport;
- M** - producția, transportul și distribuția de energie electrică și termică, gaze și apă caldă;
- N** - construcții.

Sondajul efectuat asigură respectarea principiului statistic al confidențialității datelor individuale.

Pentru completarea răspunsurilor la întrebările chestionarului, se solicită aprecierea calitativă a tendinței indicatorilor economici, prin marcarea uneia dintre variantele: ascendent, descendent, suficient, insuficient, normal, nemodificat etc.

În urma prelucrării datelor, se obține procentajul opiniilor exprimate pentru fiecare dintre variantele de răspuns, iar apoi se calculează soldul conjunctural, prin diferența dintre ponderea aferentă variantelor extreme (de exemplu, „ascendent”/„mai mult decât suficient” versus „descendent”/„insuficient”). Procentajul răspunsurilor care indică stabilitate sau normalitate în evoluția indicatorilor nu este inclus în calculul soldului conjunctural.

Pentru agregarea datelor la nivel național, criteriul de ponderare utilizat este cifra de afaceri la data de 31 decembrie a anului anterior.

Notă

*Redactarea buletinului a fost finalizată la data de 25 martie 2010.
Agregarea și prelucrarea informațiilor furnizate de sucursalele Băncii Naționale
a României, redactarea și tehnoredactarea buletinului au fost realizate
de Direcția Studii Economice, tel. 021/312.43.75, fax 021/314.97.52.
Reproducerea publicației este interzisă, iar utilizarea datelor în diferite lucrări
este permisă numai cu indicarea sursei.*

internet: <http://www.bnr.ro>